

Pretulu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a in laintrulu monarchiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci. — Numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu III.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la a dou'a si a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriulu“ in Sibiu.

Nr. 66.

— Sibiu, Sambata 16/28 Augustu. —

1880.

Din Romani'a.

Scirile câte ne vinu dela cunoscutii nostrii, atátu din capitala câtu si din alte parti ale Romaniei, anume cele relative la cestiunea orientala, sunt neasemenatu mai insuflatórie de grija pentru o noua conflagratiune, decâtu se pótea combiná din cele comunicate prin pressa dincóce de munti. Se pare că partea cea mai mare a pressei austro-unguresci lucra inadinsu, că se ametiésca mintile omenesci, spunendu sau contrariulu din ceea ce se intempla in realitate, sau numai adeverulu pe jumătate si demintindu astadi ceea ce au publicatu eri. Vinu apoi diariile din Bulgari'a si tinere precum sunt, sciú totusi se'ti dispute cu frunte de feru adeverat'a stare a lucrurilor, se'ti mintia in fația. Tóta lumea vede, cum vapórale russesci desbarca pe tiermii Bulgariiei pasci, tunuri, munitiune, oficiari si soldati russesci; consuli cá si corespondentii straini, descriu ceea ce vedu si audu, le tramitu mai departe; le vedu si romanii, le publica si ei; bulgarii inse respundu la tóte, că sunt numai minciuni romanesci, că romanii sunt vrasmasii lor, că trebue se ia mesuri aparatórie contra romanilor.

Este unu prea vechiu adeveru, că ómenii emancipati, scapati de curendu din starea sclaviei si ajunsi la libertate, sunt de regula fórte ingrati, insolenti, impertinenti, nerusinati. Acésta nota caracteristica a libertinilor emancipati erá bine cunoscuta in Rom'a vechia. Se intemplantese adesea, că sclavi dati in libertate de către domnii lor, de buna voia, din gratia si generositate (ego ajo hunc hominem liberum esse), preste puçinu totu ei treceau pe la nasulu patronilor, cá si cum ei aru fi fostu domnii celora, isi bateau jocu de ei si le faceau multe rele. Din acésta cauza Romanii au si decretatu câteva legi aspre contra libertinilor, in puterea carora cadeau sub pedepse grele pentru ingratitudine.

Libertini sunt bulgarii, de aceea ei se pórtá cá si caii si boii scosi érn'a din grasduri, din staule, lasati in voi'a lor, fara capestru sau fune. Dara ei se incredu in omnipotenti'a Rusiei si preste totu in panslavismu; de aceea si cutédia se

amerintie cu resboiu pe Romani'a. Bandele de hoti, despre care fu vorb'a in Nr. precedente, intra in Dobrogea cu scirea si cu voi'a ministeriului bulgarescu din Sofi'a. Romanii n'au uitatu nici-decum, că atátu in dilele lui Alexandru Dim. Ghica, mai anume la 1839 si 1841 câtu si sub Georgie Bibescu consuli russesci formau totu din bulgari, candu bande hotiesci, candu cete de rebeli, spre a turburá tiér'a, a compromite pe guvernulu romanescu in ochii Europei, cu scopu firesce de a dá probe, că romanii nu sunt capabili de a se guberná ei pe sinesi, că ori-care s'ar face Domnu dintre ei, nu ar sci se domine si se sustina pacea publica; de aceea trebuea se vina unu generalu muscalescu cu trupe muscalesci, cá se tina pe „rebelii“ romani in freu (vedi istori'a moderna a Romaniei dela 1830 până la 1855). Ce vi se pare inse, că si corespondentele nemtiescu din Bucuresci alu diariului „Siebenb. d. Tagblatt“ dela Sibiu, vorbindu despre banditii din Dobrogea, totu cu asemenea scopu scriá mai deunadi, că romanii din Romani'a nu sunt capabili de a organisá tieri si a guberná, cá-ci de ar fi, nu s'ar inmulti talcharii in Dobrogea. Sunt celu puçinu 35 de ani, de candu Russi'a domnesce preste Cercassianii si Cecentii din Caucasu, si se afla până astadi in lupta necontentita cu banditii. De ani cincidieci Franci'a nu póte estermíná pe bandele din Algiru, ba nici chiaru din vreo trei departemente ale Franciei. Guvernulu austriacu estermínase din doue sate venetiane pe toti barbatii dela 18 ani in susu, si in Ungari'a dintr'unu singuru comitatu (Somogy) a inpuscatu si spendiuratu in 16 ani (1849—1865) la trei sute de persóne, fara cá se fia potutu estermíná sementi'a banditiloru. Cu tóta crudimea turcésca, provinciile otomane au fostu totudeauna pline de talhari in 500 de ani. Totu asia si in regatulu neapolitanu, in câteva provincii ale Spaniei, in partile muntóse ale Bavariei etc. Ce veti dice de Irlandi'a, unde dio'a mare nu e cineva siguru de viétia? Dara in Ungari'a?! Si óre tóte acelea guberne sunt neapte de a organisá si guberná?

Cu totulu alt'a este situatiunea si alt'a starea cea adeverata a lucrurilor in Romani'a.

O vórba cá o suta: Nici Russi'a nici pansla-

vismulu nu potu se suferé tractatulu dela Berlin, si fiindu-cá decisiunile aceluia nu se potu schimbá pe cale diplomatica, in momentul datu voru recurge érași la sabiia. Romani'a le stá in drumu, dara se încérca se o castige in partea lor, candu prin promissiunile cele mai stralucite, candu prin ameriintari si denuntii. Cele publicate de „Pesti Naplo“, de „Kelet“ si alte diarie magiare dupa „Democratia nationala“ a dlui Grigorie Sturdza despre luarea Transilvaniei prin muscali si unificarea ei cu Romani'a, sunt prea adeverate si sciute mai bine de unu anu. Fiindu-cá guvernulu actuale alu Romaniei, dupa cele intemplete in a. 1878 a perdutu orice voia de a mai face cauza comuna cu Russi'a, diplomati'a russésca aflá curendu pe omulu care se'i faca pe voia. Acela este, precum se scie prea bine, dn. Grigorie Sturdza, fiulu fostului domnu Michailu Sturdza, a carui fiica este soçi'a principelui Gorciacoff junior; asia dara cuscrime buna. Intr'aceea magiarii mana barbatesce ap'a pe mór'a muscaliloru, mai virtosu prin legi sugrumatórie de limbi si nationalitati, caroru asemenea nu se mai vedu in tóta Europ'a civilisata. Tóte acelea legi si chiaru cele mai próspe, anume cea din anulu trecut si chiaru cea urbariale din acestu anu, sunt traduse si comentate la St. Petersburg in limb'a russésca. De acolo le cunósce si „Democratia nationala“, éra nu de a dreptulu din Transilvani'a.

Nu este asia de multu, de candu Russi'a mai faciú o cercare in Bucuresci, promitendu doue milíone ruble de argintu si alte doue porturi la mare (unde? nu se spune), cu conditiune firesce, cá in resboiulu cumplitu, despre care se crede cá nu mai póte fi amanatu pe ani inainte intre Austro-Ungari'a si Russi'a, armat'a Romaniei se se bata érași alaturea cu a Rusiei.

Pre candu se facu incercari de acestea in Bucuresci si Jasi, bulgarii au ordinu datu, cá se tina in necurmata agitatiune si grija câtu se póte mai multe trupe romanesci in Dobrogea, prin organisare de bande hotiesci, care se le ocupe di si nópte, pentru-cá dóra li se va urí romaniloru si se voru supune la tóte vointiele cabinetului din St. Petersburg. Intr'aceea cavaleri'a romanésca inpusca

Foisiór'a „Observatoriului“.

Ornitologi'a poporala romana.

Sturdiulu.

I.

M'am incredintiatu, că romanii au mai despre fiacare pasere câte un'a séu mai multe legende, unele mai lungi si mai interesante, altele mai scurte si mai puçinu interesante, dar numai intemplantrea póte se ni le descopere pe tóte, numai intemplantrea póte se ne pue intr'o positiie asia de fericitá, de a le potea scóte la lumina din intunereculu, unde stau ascunse de seculi.

Nu mai departe: unu romanu din satulu Ilisiesci in Bucovin'a, anume Vasile Ungurénu, mi-a spus cá elu a auditu ca vr'o căti-va ani mai inainte dela altu romanu totu din Ilisiesci, o legenda fórte frumósa si interesanta despre Sturdiu, inse din tóta legend'a acésta numai atáta a potutu se'si mai aduca aminte, cá adeca Sturdiulu a fostu dintru inceputu fetioru de imperatu si mam'a lui s'a chiamatu Minodor'a.

Am ámblatu unu anu intregu dupa romanulu, despre care mi s'a disu cá scie legend'a acésta, dar in zadaru mi-a fostu tóta alergatur'a si cautarea, cá-ci n'avui norocu se'lu mai potu aflá.

Intemplantrea póte cá mi'lu va scóte candu-va inainte, si atunci... vomu avea si acésta legenda a Sturdiului, se intielege cá daca numai nu va fi uitat'o si elu cá V. Ungurénu.

Pána atunceia inse vomu vorbí aicea despre alta legenda a Sturdiului, pe carea neobositulu cultivatoru alu musicei si literaturéi nóstre poporale d-lu Teodoru T. Burada a cules'o dela romanii din Dobrogea, si carea e de o frumusetie necontestabila, mai alesu fiindu com-pusa in versuri.

II.

Legend'a din cestiune are fórte mare asemenea in privinti'a coprinului cu baladele „Cuculu si Turturica“, „Barbatulu uritu“, si „Todoriti'a si Mosinégulu“.

Pe candu in balad'a prima figurédia paserile Cuculu si Turturica, intr'a dou'a unu barbatu uritu si o femeia frumósa anume Chiralina, intr'a trei'a unu mosinégú betranu si o féta tinera, in legend'a publicata de d-lu T. T. Burada figurédia Mierl'a si Sturdiulu.

In tóte patru piesele acestea partea barbatésca voiesce a castigá iubirea partii femeiesci, dara nu isbutesce nimic'a, cá-ci e respinsa; astfelu rezultatulu e in fiacare piesa mai acelasu.

Noi, de asta-data, vomu lasá baladele amintite la o parte, si ne vomu ocupá numai cu legend'a, alu carei coprinu e urmatoriulu:

Intr'o Joi de demánétia, pe candu afara erá innouratu si-o cétia grósa si negurósa se paserile se suprafati'a pamentului, pe candu mai tóte paserile stá ascunse, unele lángha cuiburile lor, éra altele in alte locuri retrase, cá se nu se incarca de bura si se se imple de frigu, pe candu fiacare cautá cum s'ar potea mai bine scuti de asprimea timpului, pastrandu cea mai adenca tacere, pe atunci, dintre toti acesti locuitori placuti si veseli ai padurilor si verdisiului, numai singure doue paserile, asiediendu-se fatia in fatia pe doue ramurele, se aflau intr'o cétia fórte infocata.

Si óre ce felu de paseri se fia fostu acestea?

Erau: Mierl'a si Sturdiulu.

Sturdiulu, se vede cá i-a cadiutu Mierl'a la áanima, a indragostit'o, si in foculu iubirei sale, uitandu cu totulu de asprimea timpului si nesciindu singuru

¹⁾ V. Alecsandri. Poesii pop. ale romaniloru. Bucuresci. 1866. p. 7.

²⁾ S. Fl. Marianu. Poesii pop. rom. tom. I. Cernauti. 1873. p. 96.

³⁾ M. Pompiliu. Balade pop. rom. Iasi. 1870. p. 16.

cum s'ar dá mai bine in vorba cu dens'a, a inceputu mai ántaiu a se certá cu Mierl'a si ai dice:

„Merlitia, Merlitia,
Pasere pestritia,
Glasu de copilitia
Cu-ochi de porumbitia,
Cu gusi'a plevitia,
La aripi jalnica
La gura falnica
A mea ibovnica!
Eu te-am invetiatu
Si te-am si rugatu,
Cuibulu se nu'ti faci
In crengi de copaci,
In margini de drumu,
In tufe de-alunu.
Caruceru m'oiu face
Si pe drumu oiú trece,
Cu cara
Cu povara,
Cu marfuri aenesci,
Aenesci si domnesci,
Erb'a cá ne place,
Conacu cá ne-om face
Boi oru dejuná,
Topóra oru luá
In codru oru intrá
Si ei oru taiá
Restei
Bolfei,
Si dalbe stramanari,
Cá drepte luminari,
Preste cuibu ti-oru dá
Cuibulu ti-oru sfarmá,
Tu te-i mania,
Susu te-i ridicá
Si me-i blastemá!“

Asia cuventá Sturdiulu si asteptá apoi cu nerabdare se véda ce i-a respunde alés'a áanimei sale?... ce-i va dice ea?...

si taia barbatesce din banditii bulgaresci; spiritele se irita totu mai tare, pâna candu reprezentantele Romaniei in capital'a Sofi'a isi ia paspórtel'le si vine acasa. In Dobrogea curge unu micu resboiu de guerilla, cá si celu dintre montenegri si arnauti, dintre greci si turci, dintre turci si bulgari in Balcani. Pentru-ce trecu mereu oficiari si soldati muscali preste Dunare? Nu cumva cá se curga sange mai puçinu?

Diplomati'a européna a spartu tractatulu russo-turcescu inchiaietu la St. Stefano in Dec. 1877. Russi'a este decisa a'lu restabili, inse cu unu adaosu fórte bogatu. Atunci nu a pretinsu domni'a preste Constantinopole, nici cá turcii se ésa cu totulu din Europ'a, nici cá trupele austro-unguresci se nu intre in Bosni'a si Hertegovin'a. De aci inainte le va pretinde si va luptá infricosiatu pentru tóte acestea. Gubernulu actuale alu Romaniei tinde neincetatu la neutralitate cá cea belgiana, si barbatii sei de statu, Brateni, Cogalniceni, Ghiulesci, Boieresci etc. batu éراسi pe la usile cabineteloru; insusi Carolu I merge in persóna spre a se intielege cu cine-va asupra situatiunei. Russi'a nu voiesce se audia de nici-o neutralitate, ci dice: „O Romania, doue Transilvanii si doue porturi la mare pentru Chiaiea Mariloru, care este Constantinopolea.” Grigorie Sturdza este acilea, pentru-cá se formiede inpregiuru de sine partid'a russésca si la timpulu seu se dea tierei flacari.

Acésta este situatiunea de façia. Care va fi cea de mane, o cunósce numai celu Atotusciutoriu.

Diplomati'a austriaca.

Activitatea noului ministru de externe baronulu Haymerle a fostu si este pâna acuma atátu de tacuta si misterioá, in cátu nu se vorbesce mai nimica despre densa, cá si candu monarchi'a s'ar fi aflandu in periód'a pazei eterne. Acésta inpregiurare inse, nu ne póte nici-decum linisti in privinti'a politiceei eterne a monarchiei Austro-Ungariei, careia in toti timpii i-au placutu a lucrá tiptilu si a surprinde lumea prin fapte inplinite, la care nu s'au asteptatu. Istori'a mai recenta a Austriei este plina de astfeliu de surprinderi, cari se paru a fi domeniulu esclusivu si favoritu alu diplomatiei austriace.

Incepédu dela revolutiunea din Iuliu 1848 sub regele Louis Filipu in Franci'a si pâna in dilele nóstre, evenimentele istorice petrecute in Europ'a aprópe fâra esceptiune, séu cá nu au fostu prevediute de cátra diplomati'a austriaca, ori cá ele au luatu o desvoltare si s'au terminatu intr'unu modu, la care ea nu se asteptá, silind'o astfeliu a primi si a îndurá tóte consecintiele aceluor evenimente, care in cele mai multe casuri au fostu in defavorulu Austriei.

A prevedea, insemnédia inse a guberná. Acésta este o vechia si elementara maxima a ori carui gubernu bunu, liberu si independentu in actiunile sale. Prevederea n'au fostu inse cali-

tatea distinctiva a diplomatiei austriace, ci din contra, istori'a celoru 30 de ani din urma ne ofere o multime de probe necontestabile ale unui fatalu miopismu, de care au suferitu acei barbati de statu si diplomati austriaci, cari au fostu chiamati a conduce destinele imperiului absburg-lotaringicu.

Principele Metternich n'au prevediutu nici revolutiunea francesa si nici revolutiunea austro-ungara din 1848. Urmatorii sei au fostu surprinsi prin lovitur'a de statu din 2 Decembre a lui Napoleonu III, prin catastrofele dela Solferino, Magent'a si Sadow'a. Comitele Beust au fostu surprinsu si desteptatu din reveriele sale diplomatice si pacificátóre prin teribil'a canonada dela Sedan, éra comitele Andrassy capitulá inpreuna cu Osman Pasia la Plevn'a, pentru cá se duca armat'a austro-ungara preste Serajewo la o noua catastrofa, ce se prepara in dosulu celui mai apropiatu viitoriu, si alu carei nume este inca necunoscutu.

Aceste prediceri fatalistice nu sunt inventate de noi, ci ele sunt presintite in modu instinctivu de cátra tóte popórale monarchiei si ele si-au aflatu espressioni in modu destulu de autoritativu si de repetite-ori, nu numai de pe tribun'a parlamenteloru, ci si in press'a interna si straina, ale carei priviri nu sunt intunecate si inpajanginite de nebulós'a si eterisat'a atmosfera, ce domnesce in cabinetele diplomatiei, asia numite de professiune.

Cu puçine esceptiuni Austri'a pâna la 1866 n'au facutu si n'au urmatu politica de cucerire, ci ea s'au multumitu a isi intinde fruntariile imperiului seu prin casatorii bine combinate, prin mosteniri si prin tractate. Resbelele sale au fostu séu resbele de recucerire, séu de aparare. Numai dela resbelulu dela Schleswig-Holstein, — acésta diabolica cursa ce i-o intinsese Prussi'a, — monarchi'a austriaca parasi politic'a sa traditionala, éra dela 1866 incóce se hazardá pe lunecós'a panta a politiceei de cucerire, incercandu-se la inceputu a face cuceriri morale pe terenulu economicu in Orientu, éra dela Congressulu din Berlin incóce, s'a angajatu si la cuceriri teritoriale, pe contulu Turciei a bunului seu amicu si protegiatu de odinióra.

Astadi Austri'a urmandu parol'a data ei de cátra principele de Bismark, se prepara si este gat'a a isi intinde dominiatiunea sa pâna la tiermurile marei egeice. Urmandu inse acestei directiuni, abstragédu dela statele dunarene, pe cari se incérca parte a le intimidá, parte ale atrage prin aliantie in sfer'a intereseloru sale, precum suna terminulu diplomaticu inventatu nu de multu, Austri'a mai curendu séu mai tardiu se va intalni la unu punctu datu cu Russi'a.

Dupa caderea Turciei, aceste doue state se voru aflá fatia in fatia cá rivale pentru dominiatiunea si supremati'a ce si-o aróga fiacare din ele asupra Orientului. Consultandu statistic'a si portandu contu de nouele formatiuni de state pe peninsul'a balcanica, lesne ne vomu putea convinge despre inegalitatea fortieloru acestoru doue state. Russi'a de si cea mai puternica, totusi pentru cá

se evite unu conflictu sangerosu cu fostulu seu aliatu de pe timpulu aliantiei celoru trei imperati, va fi facutu Austriei propuneri de inpartire pacinica si fratiésca a Orientului. Austri'a séu cá n'au aflatu propunerile Russiei destulu de suficiente, séu cá pretinde cu multu mai mari compensatiuni decâtu este dispusa Russi'a a i acordá, destulu cá la aparintia se afla in frontulu, éra nu alaturea cu Russi'a. Mai probabilu inse este, cá principele de Bismark, care se teme de o aliantia russo-francesa englesa, la care s'ar putea alaturá si Itali'a, intrebuintiédia tóte mijlócele sale, pentru-cá se inpedece o intielegere intre Russi'a si Austri'a, pentru cá acésta se fia avisata in casulu unui conflictu, la ajutoriulu si spriginulu materialu si moralu alu Prusso-Germaniei.

Din cele espuse pâna aci, vedemu cá imperiulu austro-ungaru deviandu dela politic'a sa traditionala, nu numai cá nu si-au maritu prestigiulu in afara, ci luandu asupra sa rolulu de icu isolatoriu intre pangermanismu in panslavismu, s'au espusu la pericolulu de a fi sfarímatu la prim'a ciocnire ce va avea locu intre aceste doue elemente puternice. Pentru Prusso-Germani'a, care se astépta si trebue se se tiena in garda, fatia cu ataculu ce isi inchipuesce cá o astépta din partea Franciei, este de unu interessu vitalu, cá Austro-Ungari'a se i servésca de avangarda contra Russiei.

Acésta se pare cá numai diplomati'a austriaca nu o vede si nu o scie singuru si numai pentru cá lucrulu este prea claru, prea cu ochi si cu sprincene si pentru cá, precum s'au disu, prevederea este talentulu ingropatu alu diplomatiei austro-ungare. Camilu.

Dela adunarea generala a Asociatiunei transilvane etc.

Oratiunea salutátóre de functionari si de membri ai Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu la podulu Ariesiului dela Turd'a :

„Ilustrissime domnule vice-presedinte! Prea onoratu comitetu centrale! si onorati membrii ai Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana, si cultur'a poporului romanu!

Scirea decisiunei aduse de cátra adunarea generala a Asociatiunei in 4 Augustu a. tr. la Seghisiór'a: cumcá adunarea generala a XIX-a a Asociatiunei romane est-anu se va tinea la Turd'a, de multa bucuria a implutu ánim'a inteligintiei romane si a poporului romanu din opidulu Turd'a si din intrég'a prefectura Turd'a-Ariesiu.

Er' astadi candu numit'a inteligintia si poporu are rar'a norocire de a vedea dusa in deplinire decisiunea intrunirei, rar'a norocire a putea salutá si primí in mijloculu seu pe Ilustritatea Vóstra, nu numai cá pe vechiulu, constantulu si zelosulu apearatoriu alu causei nationale romane din partea Carpatiloru sudici, ci totodata si cá pe vice-presedintele Asociatiunei transilvane romane literarie si culturale, pe carea acum de 10 ani ati condus'o in afacerile sale salutare cu multa tactica si intieptiune, rar'a norocire de a putea salutá si primí in mijloculu seu pe prea onoratu comitetu centrale alu aceleiasi Asociatiuni, nespusu multu meritatu pentru neobosintia in prefacerea agendeloru ei, si pe onoratii membrii ai Asociatiunei, carii multu sacrifica din averea sa materiale si sciintifica spre ájungerea sublimului ei scopu, — cine este in stare se dea espressioni suficiente emotiunei de bucuria, de carea astadi trasalta ánim'a romaniloru din opidulu Turd'a si giuru!

Nici fara cauza acestu entusiasmu de bucuria, cá-ci acum pentru romanii din Transilvani'a afara de sant'a loru religiune ce o professédia ei, nimicu mai salutaru, consolatoriu, si mantuitoriu cá institutulu Asociatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, alu carei scopu finale este: ridicarea natiunei romane transilvane la acelu gradu de cultura, care ilu recere in toti ramii vietiei publice si sociale, binele ei si alu patriei si prin acésta a inaltia si sustinea stim'a, reputatiunea si prestigiulu romanimeii intre natiunile culte ale gloriosului imperiu austro-ungaru, si ale betranei Europe.

Prin aceste consideratiuni, inteliginti'a si poporulu romanu din opidulu Turd'a si juru, entusiasmatu in vi'a sperare de a ájunge cátu mai curendu tint'a marétia, si salutaria a Asociatiunei nóstre, isi ia placut'a permissiune a dá tóta posibil'a espressioni a bucuriei sale extra-ordinarie, la acésta solemne primire in mijloculu seu, a functionariloru si a membriloru Asociatiunei, prin cuvintele:

Bine ati venit Ilustrissime domnule vice-presedinte! spre a conduce cá in trecutu si acum,

Mierl'a, nesciindu singura de unde a ajunsu la unu complimentu asia de frumosu?... cum si din ce cauza se lauda Sturdiulu cá-i va stricá cuibulu, de óre ce ea nu'lu superase mai nainte cu nimic'a, intr'adeveru cá se mania si privindu la densulu nu se potú rabdá de-a nu'lu infruntá, numindu-lu Haramgiu, besiliu si strainu in lume, si-ai dice:

„Sturdie, Sturdiule,
Haramgiule,
Tu besiliule
Strainu esti pe lume,
Tu sci ast'a bine,
Dà-mi tu mie pace,
Cà eu m'oiu prefaca
In turta frumósá
In cea vatra arsa,
De tine-oiu scapá
Nu me-i mai catá!”

Dar!... cum se n'o caute!...

Sturdiulu, cum am disu, si-a pusu ochiulu pe Mierla, cá-ci, srét'a, erá frumósá, si-apoi... cine-i frumosu nu scapa asia... numai cu un'a cu doue... Elu i dise:

„Ori cum te-i prefaca,
Totu nu ti-oiu dá pace,
Cà si eu m'oiu face
Negru vatrarasiu
Cà unu carbunasiu,
In spudia-oiu intrá
Preste tine-oiu dá,
In mani te-oiu luá
Si te-oiu scuturá,
Si te-oiu insielá
Si te-oiu sarutá!”

Cugetá Mierl'a mai nainte, cá daca 'i va spune Sturdiulu, cá ea se va prefaca in turta frumósá si se va ascunde in vatr'a focului, va scapá de densulu, dar s'a insielatu. Si acuma, vediendu cá lui nu'i pasa atáta de cuibulu ei, ci mai cu séma cá s'o insiele, se'i fure

unu sarutatu, apoi mai aducédu-si aminte si de gur'a cea rea a mamei Sturdiulu, de care nu mai sciá singura in cotro se apuce, devení si mai infuriata si cuventá:

„Sturdie, Sturdiule,
Haramgiule,
Tu besiliule,
Strainu esti pe lume,
Tu sci ast'a bine,
Eu de gur'a ta
Si de-a mama-ta,
Unde se me ducu,
In cotro s'apucu,
In campie,
In pustie!
Eu me voi prefaca,
Pulbere m'oiu face,
M'oiu amestecá
De tine-oiu scapá!”

Sturdiulu inse nici cá-i pasá de cuvintele acestea. Ba! din contra, voindu a-i aratá, cá nici intr'acestu modu nu va putea scapá de densulu, i vorbesce:

„Merlitia, Merlitia,
Pasere pestritia,
Si eu me voi face
Si me voi prefaca
In virteju de noru
La tine se sboru,
Preste tine-oiu dá,
Pulbere-oiu luá,
Susu m'oiu ridicá
Si te-oiu venturá,
Preste tine-oiu dá
Si te-oiu insielá
Si te-oiu sarutá!”

(Va urmá.)

adunarea generale a Asociației noastre literare cu înscuț-a-ve tactica blândă, pacifică și sapientă, asiste-ve cu ajutorul său Domnului cel ce a făcut ceriul și pământul, întru multi ani se trairă.

Bine ati venituri prea onorati funcționari, și oficiali! ai biroului său comitetului centrale alu reuniunii noastre salutari, că în fati'a acesteia cu frunte senină și conștiința liniștită se ratiunati despre activitate-ve, și rezultatul ei din anul ce expira, și așa se convingeți deplin atătu pe membrii ei, cătu și pe întregu publicul român, mai pe tota lumea despre marea interesare a d-văstră pentru progresarea Asociației, apoi acurat'a, drept'a și conștiințioasă administrare a fondurilor ei, întru multi ani se trairă.

Bine ati venituri și d-văstră, onorati membrii ai Asociației noastre! carii sacrificați averea, știința, timpul și ostent'a pentru prosperarea ei, și așa pe altarul națiunii române, alu patriei ei, și alu binelui publicu aduceți sacrificiul cel mai sublimu ce se pôte dela omu; fia că numărul se vi se urce cătu mai curendu cel pușinu la cel alu suflătoru român din Transilvania. Întru multi ani se trairă! Am disu.

Turd'a, 6 Augustu 1880.

Jacobu Lugosianu
v.-protop. gr. cath.

Multamimu rever. sale domnului protopopu pentru înpartasirea acestui discursu caldurosu. Totu asemenea placere ar face lectorilor on. dn. Simionu Popu, dacă ar publică cuventarea sa pronunțată la gara în audiulu multimei de poporu adunatu cu acea ocaziune din comunele vecine și însetatu de învetiatura sanetosa, precum și răspunsul datu președintelui de către onor. dn. dr. Ioanu Ratiu după deschiderea adunării în numele confratilor din Turd'a. Totu așa și elocent'a predica a rever. dn. Z. Boiu ținută în s. biserică gr. orient. din locu a dou'a di. Manifestațiuni că acestea de ocaziune, sunt cu o garanție mai multă pentru viitoriulu Asociației.

S'au așteptatu dela noi, că se fimu consacratu o pagină și la descrierea convenirei din s'ra de 7 Aug.; dăra înbuldiel'a fusese așa de mare, în cătu necum corespondenții noștri, dăra nici o sută alți bărbați n'au fostu în stare de a strabate în loculu, carele în partea sa cea mai mare fusese ocupatu de dame. Ne mai lipsescu și informațiuni speciali despre activitatea d-loru membrii ai comitetului locale. Totu ce mai suntemu în stare de a mai comunică, este o scrisoră din 19 Aug., în care unele informațiuni date despre adunarea seculor ținută în urm'a adunării românești totu în Turd'a, se mai însemna acestea:

„D'omn'a Elen'a S. Ratiu, nasc. Molnaru, a executatu unele piese pe piano între aplausele auditoriului. Asemenea dn. Beniaminu Popu fu aplaudatu pentru genial'a manuire a arcului pe violă. Declamațiunea d-lui Nic. Ratiu a fostu bine alăsa și ascultată cu multă plăcere. Monografi'a Turdei, compusă și pronunțată de dn. Sim. Popu, pe lângă ce țină încordată atențiunea ascultătorilor, îi face onor d-sale și compatrioților sei. Discursuri și disertațiuni instructive placu publicului nostru, era nu dispute seci și sarbede, asupra proceselor verbali, că celea din adunările marcali învetiate dela „nemesii din comitate,” numai cu scopu, că se nu se alăga nimicu din adunări.

„Despre comitetulu locale nu știu se ve spunu mai multu, de cătu că acela fusese compus din partea mare a inteligenței noastre dela Turd'a și din câteva comune vecine, apoi înpartitu în subcomitete. Toti că unulu își împlinira misiunea luată asupra'le, dăra nici unii nu voru se fia numiti; este înse preste potința a nu memoră eminentele rezultate ale ostenelelor on. dn. pretoru Vas. Mog'a, că și neadormitele îngrijiri ale d-loru Lugosianu, D. St. Siuluti, Filipescu, Vladuti și toti ceilalți.

„Partea ce are cas'a și famili'a d-lui dr. I. Ratiu din rezultatele acestei adunări, n'am se vi-o descriu eu, după-ce o ati vedutu și cunoscutu d-văstră. Între cei ce au escellatu în ospitalitate, numeram cu multă plăcere pe on. domnu inspectoru reg. de școle, consil. Grigoriu Moldovanu.”

Correspondenție particulare ale „Observatoriului”.

— Naseudu, 20 Aug. 1880

A s'ra am fostu la balulu academicilor din districtulu Naseudului. Aniversarea născerei Maj. Sale, prea bunului nostru imperatu, se serbăda în întregu ținutul acesta cu mare pietate și cu multă ceremonie în fiecare comună română. Bravii noștri granitari, astăzi, că și în timpii anteriori, escelăda prin manifestări de alipire către august'a casa domnitoare, de aceea

serbătorile imperatesci sunt pentru densii adevărate serbatori de bucuria și veselie.

De trei ani încôce, diu'a născerei M. Sale Imperatului a devenitu și mai splendidă. Junimea academică română adevă, cătu a absolvatu gimnasiulu de aici, a rangăda pe fiecare anu, în diu'a acăsta, câte unu balu, care în estu-anu a întrecutu toate așteptările. Întemplantarea me aduse pentru prim'a ora în Naseudu. Cătu am intratu în sal'a balului, am remasu uimitu de frumós'a privelisce, ce mi se prezentă înainte ochiloru. Publiculu alesu eră atătu de indeseuitu, în cătu abia te poteai mișcă unulu pe lângă altulu. Amabilele dantiatore, pardonu! junii dantiatori, erau confundati în privirile farmecătoare ale dnelor seducătoare din apropierea loru. Nu întrebati ce si șiopteau parechile fericite și ce însemnau privirile loru tacute, aceste sunt taine, pe cari numai sbaterile animei le pôte traduce și cari p'en'a unui raportoru nu le pôte descrie. Joculu se execută în două sale. Figurile cadrilului primu, din lipsa de spațiu, s'au jucat alternativ de câte două coloane. Roman'a a fostu precisă. Asemenea jocurile naționale de mană, cu chiuituri, au fostu foarte frumoșe. Dauna că salele erau prea mici pentru publiculu adunatu.

Alu doilea momentu marețiu, care mi-a amplitu anim'a de bucuria și care mi-a storsu lacrimi de multamire, a fostu privirea înosantului număr de inteligență juna, ce am avutu ocaziune a vedea în s'ra acăsta. Gimnasiulu nostru de aici, prin junele și viguroșele poteri profesoresci, în scurtu are se devina unu centru de cultură națională. În tota Transilvania nu exista unu singuru ținutu cu atăta tineri academici, alu caroru număr crește pe fiecare anu.

În preser'a balului a trecut pe aici la baile din Domhatu ilustr'a familia a Mocionesciloru. Inteligență locală o bineventă în corpore. Tinerii le prezentă unu biletu de invitațiune și primira pentru scopulu balului generosulu daru de fl. 100.

P.-P.

Sciri diverse.

Julian'a Grauru născută Ludasi, că soția, în numele său și alu fiiloru sei Joanu subjude regi cu soția Elen'a, Ann'a cu soțulu său Rece medicu, și Paulu cu soția Mari'a și a rudeniilor, cu anima plină de dorere face cunoscută moartea consociului său respective parinte și rudenia,

Joanu Grauru,

vice-protopopu greco-catholicu al Tractului Ludosiului de Muresiu,

care după unu morbu greu, în etate de 68 ani, și-dede sufletulu în manile Creatorului în 23 Augustu st. n. a. c. înainte de amiedi la 11 ore. Remasitele sale pamentesci binecuvantate după ritulu gr.-cath., în 25 Augustu după amiedi la 2 ore, s'au depusu spre repausulu eternu în cimiteriulu comunu din locu.

Fia-i tierin'a usiôra!

M. Ludosiu, 24 Augustu 1880.

— J. Grauru a fostu unulu din acei colegi dela facultati ai redactorului acestui diariu, cu care legamintile de amicitie și familiaritate au remasu nestramutate între toate înpregiurările vieții. Cu pușine zile mai înainte fu înmormentatu la Aruncut'a, unu altu conscolariu alu lor, comitele Alexandru Karacsay (de origine croatu); cu câteva luni înainte comitele Samuilu Vass dela Tiag'a, totu de pre Campia, ambii bărbați umani și ce e mai multu, romaneti, carii au cautatu totdeauna se mijlocesca înpaceire între acestea două elemente; ambii înse au patit'o. — Pace Voué! Red.

— (Necrologu.) La Jasi au muritu Sambata în 21 l. c. d-n'a Olga Vogorides, născută principessa Sturdza (Grigorie M. Sturdza) în etate abea de 22 ani. A fostu înmormentată la biseric'a Frumósă din Jasi.

Fia-i tierin'a usiôra!

— (Ministru ung. de culte și instruc. d. Aug. Trefort) întreprindendu o caletorie de inspectiune prin Transilvania, au sositu în 25 l. c. și aicea la Sibiu. A dou'a di d-lu ministru au primitu visit'a autoritatilor civile și bisericesci; au vizitatu institutele de învetiamentu și au facutu excursiuni în giurulu Sibiului. De aicea d. ministru va plecă la Brasiovu.

— (Reînvierea Asociației naționale din Aradu pentru cultur'a poporului român.) Pre cătu fusese de simțită dorerea comună a romanilor înainte cu câțiva ani, din cauza că Asociațiunea românească din Aradu își sistase activitatea sa, precum se pare, pentru totdeauna, tocma pe atăta ne bucuram astăzi, după ce primiram dilele acestea unu exemplariu din adres'a direcțiunii de dato 2 Iuliu c. n. 1880, prin care se notifică reorganizarea acelei Asociațiuni, a carei activitate nu ar fi trebuit se încetădă nici odată. Curatu se dice în acea publica-

țiune, că și aci a fostu erasi man'a fericită a episcopului Metianu, care scôse Asociațiunea aradana din noianulu uitării. Și până cându ne va permite spațiulu a reproduce acea adresă, dorim dela baierile animei noastre succesele cele mai fericite Asociațiunii din Aradu, nu pe ani, ci pe secolu înainte.

— (Esposițiuni magiare.) În fine după 50 de ani, de cându com. Ștef. Széchenyi a strigatu la urechile națiunii sale, că se se apuce și ea de lucru, astăzi începe a pune ceva prețiu mai mare și pe industria, era nu totu numai pe domnia. Proba învederată esposițiunile naționale care se deschisera de două ani încôce la Seghedin (înainte de catastrofa), la Alb'a-regala (Székesfejervár), Ciaba și în dilele acestea la Aradu. Este înse de însemnatu, că și pe la locurile acelea majoritatea concurentilor la esposițiuni cu manufacturi și fabricate, se compune din alte naționalități, anume în lini'a prima germani, apoi slavi, după care vinu magiarii.

— (Nici în biserică românească românește?) Diariulu „Szabadság” dela Oradea în Nr. seu 161 din 22 Aug. a. c. se mira foarte, că românii din comun'a Beelu au cutediatu se cante în 18 Aug. în biseric'a lor, himnulu imperatescu în limb'a lor națională românească, apoi are fruntea se denunție și se acuse pe romani la ministeriu cu nealitate! Dela 1839 adevă tocma de ani 41 din dilele imperatului Ferdinandu, se canta himnulu imperatescu așa numitu poporanu (Volksymne). compus în limb'a românească, în tota Transilvania et Partibus, la toate ocaziunile. Și unu diariu că acela încă totu mai cutedia a se titula „Szabadság” (Libertate)? Nu Szabadság, ci Zsarnokság (Tirania) este adevăratulu titlu ce merita elu. Bine se se scia, că și acelu diariu este unulu din organele kossuthiane, nu numai antidualisticu, ci și antidinasticu. Se pare înse că le mai pasa și de altu ceva calvinilor kossuthiani din comitatulu Biharu: că se facă din fetiorii loru cătu mai curendu popi și dascăli în comunele românești, câte sunt dotate mai bine cu venituri bisericesci și parochiali. Ore mai vedu și mai audu clericii din diecezele românești respective acelea urlete ale balaurilor, asupra carora suna exorcismele S-tului Vasile?

Cu aceeași ocaziune fanaticii din Biharu protestedia, că himnulu imperatescu se nu'lu mai cante nimeni în Ungari'a. Acestea se întemplantă pe la Biharu totu pe cându strengarii dela Clusiu sparseră ferestrele la generalulu Demel, din cauza că arborase bicolorea imperială neagră galbenă, care este și a armatei.

Și încă totu se mai afla romani gagauti, nauci, inspirați de acea libertate asiatică, de acea satiră amară a libertății adevărate! Se pare în adevăru, că au dreptu acelea diare din Vien'a, care țin că kossuthianii prepară barbatesce unu altu 1848. (Deutsche Zeitung, Fremdenblatt, Presse etc.)

— (Românii sunt numai gunoiulu poporalor = csak szemétje a népnek). Acestea cuvinte le aflăm în primul din „Kelet” Nr. 193 din 24 Augustu, că dise de către ungurii din comitatulu Bereg în Ungari'a, cându vinu la Transilvania în ținuturile Clusului și pe așa numit'a Campia, că se cumpere boi dela locuitorii romani. Totu „Kelet” constată și din partea sa, că nu e nici o plăcere a petrece în satele românești din acelea regiuni ale Transilvaniei.

Vede ori-cine, că acestea insulte sună în parte mare și la adres'a clericilor românești. Noi din partea noastră respingemu partea primă a insultei cu totă urgi'a de care suntemu capabili, era partea a dou'a o acceptăm, înse numai că se o trantim în fati'a colegilor dela „Kelet.” Mai toate comunele rurale din comitate și mai virtosu din Campia au fostu până în a. 1848 comune iobagesci așa, că cele mai multe case de locuitu erau proprietati ale seniorilor, și anume ale familiilor de grafi și baroni că Bánffy, Teleki, Bethlen, Rhédei, Kemény, Vass, Kornis, Bornemisza, Apor, Toroczky, Balint, etc. etc. Nu locuitorii iobagi își faceau casele, ci deregatorii, provisorii și prefectii curților boieresci, sau dacă le și faceau iobagii, materialulu ilu dedeau cea, și ce materialu? câteva cara de nuiele, lutu, paie sau tresthia și cas'a eră gat'a. Dăra și cându facea casa iobagiulu, elu dela 1785 încôce nu eră sigur pe mai multu de unu anu că va locui intrens'a, că-ci domnulu ilu potea scôte la St. George sub unic'a condițiune, că se'i dea de scire tómn'a la St. Sofia (St. Mihai 17/29 Sept.) O casa iobagescă, fia fostu cătu de bună, se platea

numai cu câte 40 fl. Nebuni erau iobagii că se'și făcea case de pētra sēu caramida de câte 1000 fl.? De pētra? Pāna la imperatul Josifu II necum casa, nici biserica de pētra nu le erā permis iobagiloru că se'și edifice. Urmare prea frēsca a robiei iobagesci, cā-ci dacă seniorulu isi vindea pe robii sei, sēu dacă spargea satulu, biserica de lemnu o desfaceau si duceau cu sine; pe cea de pētra nu o poteau transportā. Erau inse si ratiuni politice si strategice, cā iobagii se nu aiba nici-unu edificiu solidu, cā nu cumva se le vina vreodata in minte a se si mai aparā de tirani. Urmele sclaviei antice si ale sclaviei negrilor trebuia se se vedia pretotindenii. Sciti cā la asiati, la elini si romani sclaviloru nu le erā permis nici macaru se intre in vreunu templu, necum se'și edifice ei pe alu lor.

Urte sunt satele iobagesci ale romaniloru, dara cu nimicu nu sunt mai frumōse cele iobagesci ale magiariloru, celu multu cu cāte o biserica catolica sēu calvinēsa mai frumōsa. Si locuintele nemesiloru magiari si ale popiloru magiari din Campia, cu cātu sunt mai bune? Pe acestea romanii nostrii margineni, moroieni si bārsani, cātu tine din pregiurulu Orasiei pe sub pōlele muntiloru, pe teritoriu liberu, pāna colo susu la Branuri si Sacele, nu le-arū primī nici de grasduri pentru cai si boi. Atātu este de mare diferenti'a intre teritoriu liberu si intre celu iobagitu! 104 si respective 208 dile cu vite tragatōrie lucrā iobagiulu la tiranulu seu si alte 21 de dile la comitatu, mai dā si dieciuiēla, platea si tōte impositele; candu si din ce erā se'și făcea sate, buna-ōra cā cele sasesci? Dara unde sunt paduri, unde pētra si caramida, unde cali asternute in Campia? Acea aristocratiā, de si, anume dela 1514 (G. Dozsa, J. Zapolya) a fostu atotu-potente, nu a facutu nimicu pe lume pentru cultura, civilisatiune si prosperitate publica. Vedeti cronicile tiei si aflati, cā pāna inainte cu 150—200 de ani mancā si ea mai multu cu linguri de lemnu, din blide prōste si bea vinu acru din ōle nesmaltate, de pe la Jar'a si de airea.

Romanii „gunoiulu” popōraloru? Voi inse din acestu „gunoiu” ve recrutati cu adeverata furia, spre a ve inmultī numerulu. Din acestu „gunoiu” scōte imperatul in tōte campaniile mari cāte 100 si mai bine de mii ostasi devotati. Barbati de statu, oficiari, episcopi si canonici, cā fratii Mehesiu, fratii Vajda, Costa, Orosu, Lemeni, Filipanu, Stoic'a, generalu Caliani, Petru Maioru, Teodoru Popu, Ratiu unchiulu si nepotulu, Vas. Lad. Popu, fratii Bohatielu, Moldovanescii, Butenii si sute altii, au esitu din acelea „gunōie” ale Campiei transilvane.

Cautati-ve voi gunōiele pe airea, incepēdu dela M. Sigetu, mai in tōta Ungari'a de susu, chiaru si in comitatulu Bereg, Sabolciu etc., de unde emigra locuitorii in Americ'a. Cautati „gunōie” in tōta Galiti'a, unde ōmenii siedu cu vitele la unu locu si fumulu ese pe usia in lipsa de urlōie (hōrne). Cautati in Silesi'a, unde nu numai vac'a, ci si porcii si gainele siedu cu ōmenii la unu locu.

Da, este prea adeveratu: s'au incercatu tōte in 400 de ani spre a nimici elementulu romanescu, ci nu s'a potutu si nu se va potea in veci. Suferintiele nōstre sunt fāra numeru si fāra nume, ele inse numai cātu ne-au retinutu in calea civilisatiunei, dara nu au fostu in stare se ne infranga. Astadi operēdia usurari'a, vinarsariile jidovesci alaturea cu stratagemele feudalitice, urbariali, de comasatiuni, segregari, proportionari si cāti alti termini barbari din latinitatea de feru a evului mediu; dara bunu e D-dieu, poporulu nostru va mai sci resiste inca si la acelea lovituri si bufnituri selbatice.

— (Premiatii romani in strainetate.) Diarele din Paris publica listele complete ale elevilor premiati in liceele Capitalei Franciei. In acele liste se afla si urmatōrele nume romane:

„La liceulu Loius-le-Grand”: class'a III, Grecēnu si Rahtivanu; class'a IV, Isvoranu.

„La liceulu Fontaines”: Div. sup. Cretulescu si Cuza, div. de gram., Ganescu.

„La gimnasiulu Fontenay-aux-Rois (S-te Barbe)”: Costica C. Polizu, care a avutu premiulu generalu alu clasei si 8 premie si Jonelu C. Polisu.

Bibliografia.

In timpulu din urma ni s'au mai tramisu urmatōrele publicatiuni:

— O caletoria in Dobrogea de Teodoru T. Burada. Jasi 1880. Unu volumu pe 277 pagine 8° mare. Coprinsulu acestei interesante publicatiuni este: — O caletoria in Dobrogea, — Plugu-

siorulu, — Colinde, — Cantece betranesci, — Doine, — Hore, — Bocete, — Descantece. Pretiulu 2 lei n.

Acelasiu autoru au mai publicatu o brosiura: — Despre crestaturile plutasiloru pe cherestele si alte semne doveditōre de proprietate la Romani. Jasi 1880. Pretiulu 1 l. n.

— Siematismulu veneratului cleru alu archidiecesei metropolitane greco-catholice alu Albei-Juliei si alu Fagarasiului pe anulu 1880. Blasiu 1880.

Din publicatiunile biuroului de statistica din Romania'a ne au mai venitu:

— Statistic'a penitentiara pe anii 1876 si 1877. Bucuresti 1880.

Pretiurile cerealeloru

si altoru obiecte de traiu au fostu la

24 Augustu st. n. in Sibiu:

Grān, dupa eualitati	1 hectolitru fl.	7.—8.—
Grān, amestecat	1 „	5.50—6.50
Secara	1 „	5.10—5.50
Papusiou	1 „	4.80—5.20
Ordii	1 „	4.20—4.60
Ovesu	1 „	2.30—2.70
Cartofi	1 „	1.10—1.30
Mazare	1 „	6.50—7.50
Linte	1 „	11.—12.—
Fasole	1 „	6.—7.—
Lardu (slanina)	50 Kilogram.	36.—38.—
Untura (unsōre topita)	1 „	30.—32.—
Carne de vita	1 „	—46
Oua 10 de	1 „	—20

Cursuri de Bucuresti in Lei noi (franci).

12 Augustu st. v. 1880.

Obligatiuni rurali din 1864 convertite cu 6%	1.	86. ³ / ₄ b.
Inprumutulu Oppenheim (Londra) din 1866 cu 8%	„	108.—
Obligatiuni dominiali cu 8%	„	102. ¹ / ₂ „
— Creditu fonciariu ruralu cu 7%	„	99. ³ / ₄ „
— Creditu fonciariu urbanu cu 7%	„	91. ³ / ₄ „
Inprumutulu municipale alu capitalei din 1875 cu 8%	„	98. ¹ / ₂ „
Actiunile caliloru fer. rom. (Berlin) din 1866 cu 5%	„	55.20 „
Obligatiuni din 1868 cu 6%	„	95.—
Prioritati cu 8%	„	—
Actiunile banței Romanii din 1869	„	295.—
Dacia, comp. de ascur, din 1871 act. (fr. 500) 8%	„	215.—
Romania, compania de ascur, din 1875 cu 8% act. (200 l.) platitu 100	„	72.—
Rent'a romana din 1875	„	76.—
Diverse:		
Argintu contra aurul	4%	—
Bilete hipotecarie	2 ¹ / ₂ %	—
Florini val. austriaca	„	2.14 „
Rubl'a de chartie	„	2.70 „

Nr. 2299—1880.

(23) 3—3

Escriere de concursu.

Pentru 2 stipendie de câte 84 fl. v. a. usuate de Ioanu Circ'a juristu absolutu si Teofilu Ratiu tehnicu absolutu; — pentru 3 stipendie de câte 63 fl. v. a. usuate de Alesandru Popu juristu, Justinu Colbazi medicinistu, si Juliu br. Popu gimnasistu; — si pentru 1 stipendiu de 60 fl. v. a. usatu de Aureliu Nemesiu farmacistu, tōte din fundatiunea repausatului Dr. de medicina Simeonu Romantiai, parte devenite curatu vacante, parte declarate de atari pentru nelegitimarea despre progressulu facutu in studie in anulu scolasticu espiratu pe terminulu prefptu, prin acēsta se escrie pāna in **15 Septembrie** a. c. st. n. concursu.

La stipendie preatinse potu concurge:

1. Numai acei tineri studenti romani pauperi, cari sunt nascuti in marele principatu alu Transilvaniei.
2. Cari din studie au calculi de eminentia si portare morale buna.
3. Dinpreuna cu auditorii de medicina si de jura aceia, cari se voru aplicā la scientiele reali, precum tehnica, montanistica si silvanistica.
4. Dintre concurenti voru avea preferentiā „ceteris paribus” cei de origine nobili si consangeni piului fundatoriu.
5. Dela concurenti se cere, cā testimoniile scolastice alaturande la cererile loru concursuali, se le dea in origine ori in copia autenticata, se produca carte de botezu, — ēr' atestatele de paupertate se fia provediute cu subscrierea antistiei comunali politice si a parochului respectiv, si intarite cu sigilulu comunale si alu parochului, precum si cu subscrierea oficiulu politicu de cercu, ēr' in cetati si opide cu subscrierea parochului si a antistiei cetatiene ori opidane.

Cererile concursuali astfelu ajustate, se le substērna pāna in terminulu prefptu la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Datu in Blasiu, din siedinti'a consistoriale tinuta in 10 Augustu 1880.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2299—1880.

(24) 3—3

Escriere de concursu.

Pentru 1 stipendiu de 52 fl. 50 cr. v. a. din fundatiunea fericitului episcopu alu Fagarasiului Ioanu Bobu, usuatu de Marianu Peculea gimnasistu absolutu, prin acēsta se escrie concursu pāna in **15 Septembrie** a. c. st. nou.

La acestu stipendiu potu concurge tineri studenti de nationalitate romana gr.-catholici, nascuti in Transilvania, cari au calculi de eminentia in studie si portare morale buna.

Concurentii la acestu stipendiu au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu recerutele testi-

monie scolastice si atestate de botezu si paupertate, pe terminulu prefptu la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Din siedinti'a consistoriale tinuta in Blasiu la 10 Augustu 1880.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2299—1880.

(25) 3—3

Escriere de concursu.

Pentru unu stipendiu de 60 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Petru Maioru, usuatu de Grigorie Maioru gimnasistu absolutu, prin acēsta se escrie concursu pāna in **15 Septembrie** a. c. st. nou.

Competitorii la acestu stipendiu au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu testimonie scolastice, atestate de botezu, precum si testimoniu de paupertate legale, pe terminulu prefptu, la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Dintre competitori, cei in relatiuni de consanginitate cu piulu fundatoriu voru avea preferentiā.

Din siedinti'a consistoriale tinuta in Blasiu la 10 Augustu 1880.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2299—1880

(26) 3—3

Escriere de concursu.

Pentru 2 stipendie de câte 60 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Gavrilu Vaida si a consōrtei lui Elisabet'a Folioviu, usuate de Emiliu Vaida juristu si Ioanu Vaida elevu la scōla civile din Deesiu, declarate de vacante din caus'a neligitimarei despre progressulu facutu in studie in decursulu anului scolasticu espiratu, prin acēsta se escrie concursu pāna in **15 Septembrie** 1880.

La aceste stipendie potu concurge tineri studenti de nationalitate romana, cari au calculi de eminentia in studie si portare morale buna. Dintre concurenti voru fi preferiti consangenii piiloru fundatori.

Concurentii la aceste stipendie au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu recerutele testimonie scolastice, atestate de botezu, de paupertate si de consanginitate, pe terminulu prefptu, la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Din siedinti'a consistoriale tinuta in Blasiu la 10 Augustu 1880.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Nr. 2299—1880

(27) 3—3

Escriere de concursu.

Pentru 2 stipendie de câte 100 fl. v. a. din fundatiunea fericitului metropolitu Alesandru Sterca Siolutiu usuate de Aureliu Urzica gimnasistu si Flaviu St. Siolutiu, gimnasistu absolutu, si pentru unu stipendiu de 60 fl. v. a. totu din dis'a fundatiunei, usuatu de Ilie Dancu repausatu de curendu, prin acēsta se escrie pāna in **15 Septembrie** a. c. st. nou concursu.

Doritorii de a obtinea vre-unulu din aceste stipendie, au de a-si trimite cererile loru concursuali instruite cu testimonie scolastice, cu atestatu de botezu si cu testimoniu de paupertate dela antisti'a comunale, subscrisu si de parochulu locale si de cātra judele processuale respectiv, pe terminulu prefptu, la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Blasiu din siedinti'a consistoriale tinuta in 10 Augustu 1880.

Consistoriulu metropolitanu gr.-cath. de Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

● Cura pentru erna. ●

Wilhelm's

THE'A CURATITORE DE SANGE

antiartritica si antireumatica

a lui (1) 16 25

Franciscu Wilhelm,

farmacistu in Neunkirchen (Austri'a de jos),

a fostu folosita in fōrte multe casuri cū rezultatele cele mai bune, ceea ce se probēdia prin mii de scrisori de recunoscintia, in contra sioldinei, a reumatismului, a raneloru deschise, in contra reledoru invecitate si permanente, a raneloru care purciēza neincetatu, ale bubeloru pe piele, remase din morburu secsuale, bubeloru de pe corpu si din fatia, peteloru, bubeloru siphilitice, inflatureloru de ficatu si splina, dureriloru hemoroidale, galbinare, suferintieloru intensive a nerviloru, a muschiloru si a dureriloru la incheiaturi, greutatiloru de stomacu si de venturi, incuieriloru, ale udului, polutiuniloru, impotētiei la barbati si pōlele albe la femei, morburiloru scrofulōse, inflaturi ale ghinduleloru si in contra altoru suferintie. Atestatele la cerere se tramitu gratis.

Pachete inpartite in 8 dose se afla cu pretu de 1 fl., pentru timbru si pachetare se socotescu 10 cr.

Pentru de a se aparā de falsificate, se se cante cunoscutele marce brevetate si legalisate in mai multe state.

Se afla de vendiare in Sibiu la d-nii Fried. Thallmayer si I. B. Misselbacher.

● Cura pentru primavara. ●

Editoru si redactoru responsabilu: **G. Baritiu.**
Tipariulu lui **W. Krafft.**